

SZEGEDI ÜNNEPI HETEK 1974

XI. Pedagógiai Nyári Egyetem előadásai az MTA Szegedi Biológiai Központjának előadótermében, délelőtt 9-től.

Régi művek, új szerzemények-kiállítás a Bartók Béla Művelődési Központban, július 30-ig.

Bódi Irén textiltervező kétfestő kiállítása a Bartók Béla Művelődési Központban, július 30-ig.

Mészáros Dezső szobrászművész szabadtéri szoborkiállítása a Móra-parkban, augusztus 20-ig.

Melocco Miklós szobrászművész kiállítása a Közművelődési Palota kupolájában, augusztus 20-ig.

Az oktatásügy jövője

Megnyílt a XI. Pedagógiai Nyári Egyetem

Somogyi Károlyné felvétele

Dr. Ágoston György tanszékvezető egyetemi tanár megnyitó beszédét mondja.

Az ország pedagógusainak szegedi továbbképző fóruma, a Pedagógiai Nyári Egyetem tegnap, kedden délelőtt nyílt meg az MTA Biológiai Központjának előadótermében. A szegedi nyári e rangos eseményét az idén tizenegedik alkalommal rendezte meg a TIT megyei szervezete. A megnyitó ünnepségen — melynek elnökségében ott volt dr. Koncz János, a megyei pártbizottság osztályvezetője, Hantos Mihály, a megyei tanács, Papp Gyula, a városi tanács elnökhelyettese is — dr. Ágoston György

tanszékvezető egyetemi tanár, a nyári egyetem igazgatója köszöntötte az ország különböző részeiből érkezett pedagógusokat, oktatásügyi szakembereket, tudományos kutatókat. Megállapította, az idei nyári egyetemre jelentkezettek nagy száma (közel 400-an hallgatják majd az előadásokat) is bizonyítja, hogy a továbbképző fórum jól tölti be feladatát. Az egész ország iskoláiban, pedagógusképző intézeteiben hasznosítják a Szegeden hallottakat, hiszen a nyári

egyetem témáit megyei továbbképzéseken ismertetik, az előadásokat tartalmazó, évente megjelenő kiadványok pedig a gyakorló tanárok és jelöltek kézikönyvei. A nyári egyetem hallgatói először a városról, Szeged gazdasági és szellemi életéről kaptak értékes információkat Papp Gyulának, a városi tanács elnökhelyettesének előadásából. Szeged természeti kincseiről, iparáról, a város történetéről, kulturális életéről nemcsak a tegnapi előadáson hallottak a vendégek. Programjukban kirándulások, városnéző séták is szerepelnek, alkalmuk lesz megtekinteni a nevezetességeket, a tudományos intézeteket, kirándulásokon megismerik a város környékét, és megtekinthetik majd a Vörösmarty-dráma előadását a Dóm téren.

A nyári egyetem előadásait délelőttként tartják a Biológiai Központban neves szakemberek, kutatók. Az idei témakör: *pedagógiai kutatások az iskolai oktatási rendszer és szerkezet fejlesztésének szolgálatában*. Az oktatásügyi meghatározat új helyzetet teremtett a tudományos kutatómunkában is. Jó feltételek között dolgozhatnak a szakemberek, de megszorítottak feladataik. A kutatóknak segíteni kell abban, hogy az oktatási rendszer fejlesztése, az oktatásügy távlatainak kidolgozása a határozat szellemében valósuljon meg. Erről a munkáról, a kutatások legújabb eredményeiről is tájékoztatták a hallgatókat. Dr. Szarka József, a neveléstudományok doktora, az Országos Pedagógiai Intézet főigazgatója tegnapi előadásában például a pedagógiai kutatások és a köznevelés fejlesztése közötti összefüggésekről szólt. A mai téma: az iskolára előkészítés. Jelenlétééről, társadalmi és pedagógiai szükségességéről Faragó László, az Oktatásügyi Minisztérium csoportvezetője, illetve dr. Nagy József egyetemi docens tart előadást. Az általános iskolai, gimnáziumi és szakközépiskolai képzésről, ezen iskolatípusok helyéről az oktatás rendszerében, a képzés változásairól, távlati elképzelésekről számolnak be a szakemberek a következő napokban, sőt, ismertetik a különböző iskolai kísérletek tapasztalatait is. Így például dr. Grezsa Ferenc, a vásárhelyi Bethlen gimnázium igazgatója azokról a kísérletekről számol be, amelyek az oktatás korszerűsítését szolgálják. A József Attila Tudományegyetem neveléstudományi tanszékének oktatói dolgozták ki a fakultatív gimnáziumi képzés kísérleti modelljét, erről dr. Ágoston György tanszékvezető egyetemi tanár és dr. Orosz Sándor egyetemi docens tájékoztatja majd az egy hétig tartó nyári egyetem hallgatóit.

ra, Giskra, Újlaky, Czillei, a Hunyadi-testvérek. Amaz a nándorfehérvári diadal pillanatában zárul, emez itt kezdődik.

Szersén Gyula pályája pontosan úgy alakult, ahogyan megálmodta. 1965-ben Marton Endre rendezőnővendékeinek vizsgálódásán figyeltek föl rá a Nemzetiben, azóta is ott játszik. A jövő évad máris két kitűnő szereppel várja, a *Lear királyban*, illetve *Gorkij* darabjában, a *Jegor Bulicsov és a többiekben*. A véletlen úgy hozta, hogy az elmúlt kilenc szezonban a klasszikus orosz szerzők színpadán találta a legvonzóbb szerepeket, Lvov doktorét *Csehov Ivanovjában* és a *Félkegyelmű* Ragozsinját, amit a Moszkvában filmező Sinkovits Imrétől vett át. A harmadik pedig, amely a legtöbb feszültséget, izgalmat váltja ki belőle előadásról előadásra, idegi-szellemi koncentrátságot — éppen Hunyadi László. Ezekben a szerepekben sohasem érez fáradtságot, mindig talál újat, ismeretlent.

— A hétfő esti próba után arról beszélgettünk, milyen kár, hogy a végre igazi, történelmi levegőt árasztó környezetbe vitt előadásunknak aligha marad nyoma, a díszletek valószínűleg elkallódnak. Pedig remek film lehetőségét kínálna. Nem? Mi mindenesetre ideírjuk. Hátha nem hiába...

Nikolényi István

Sulyok Erzsébet

Jegykiadók vagy lyukasztók

A közlekedésiek dilemmája

Sok gondot okoz a jegy-váltás a járműveken. Különösen a kalauz nélküli buszokon, ahol a gépkocsivezetőknek kell ezzel vergődni. Jó öt évvel ezelőtt perselyeket szereltek fel az autóbuszokra, hogy megkönnyítsék a vezetők munkáját. Ez akkor jó megoldásnak látszott, de mint később kiderült, nehéz ellenőrizni a bevételt. Ezt felismerve néhányan rendszeresen dézsmálták a perselyt. Hogy ezt megszüntessék, ismét új megoldást vezettek be, méghozzá azt, hogy a vezetőknek jegyet kell adnia a pénzért. Ez viszont sok munkát okoz, ráadásul a lassúbb felszállás miatt a menetidőt is megnöveli.

Mindez sok fejtörést okoz a Volán és a közlekedési vállalat vezetőinek, ezért régóta keresik már a legmegfelelőbb megoldást. A Volán vásárolt öt magyar gyártmányú félautomata jegykiadó berendezést, amelyek közül négyet kísérletképpen felszereltek hétfőn a 71-es autóbuszokra. Ezek egy kétforintos bedobása után adnak jegyet. Az első napon valamennyi gép gyengén szerepelt, néhány órák működés után elromlottak. A szakértők véleménye szerint azonban ez csak afféle „gyermekbetegség”, amit ki lehet javítani úgy, hogy később megbízhatóan működjenek.

Ha a készülékek végül is beválnak, a többi járatokon is felszerelnek ilyen jegykiadókat, kalauz nélküli kocsikon az első ajtónál, csuklósokon pedig hátul. Mivel a szerkezet kizárólag kétforintossal működik, várhatóan gondot okoz majd az, hogy nincs mindig kétforintos az utas zsebében. Így legalábbis kezdetben, lesznek kellemetlenségek emiatt. Szóba került még egy szovjet gyártmányú félautomata jegykiadó megvásárlása is, amely két egyforintossal is működik. Később azonban ezt elvetették, mert a Veszprémben folytatott kísérletek során kiderült, hogy a gépet meg lehet „etetni” más érmével is.

A Budapest és Miskolcra már bevált jegyvásárlást és lyukasztást azért nem akarják átvenni, mert véleményük szerint sok problémával jár a jegyek árusítása.

Másképpen vélekedik viszont dr. Várhalmi Károly, a közlekedési vállalat igazgatója. A villamoson ugyanis ezt szeretnék megvalósítani, méghozzá a jövő év második felében. Később jegyárusító automatakat is beszereznek, amelyeket forgalmas helyeken, középületekben állítanak fel.

Másfél évvel ezelőtt már új megoldást vezettek be a dorozsmai villamosokon. Az első ajtónál a buszokon használatos perselyeket szereltek fel. Ugyanezt alkalmazzák a közlekedésben a 2-es villamoson is, a jövő év közepéig.

A jelek szerint sok fejtörést okoz mindkét vállalat vezetőinek az, hogy milyen megoldást alkalmazzanak a kocsikon a vezetők munkájának csökkentésére, illetve a forgalom gyorsítására. A döntés kétségtelenül nehéz, hiszen egyik változat sem tökéletes. Annyi már biztosnak látszik, hogy nem egyforma megoldást vezetnek be a két vállalatnál. Pedig az utazóknak ez lenne a legkényelmesebb.

Sz. J.

László tragikus vétsége

Szersén Gyulának első nagy szerepe volt

Bordó melegítőben próbált késő estig. Másnap délelőtt, hogy a farszto hőség elől a Semmelweis-kollégium langyos társalgójába húzódtunk, s cigarettával kínált, a szokásos rutinkérdések előtt arról faggattam, milyen különleges feladat egy fiatal színésznek valóságos, történelmi személyiséget keltetni életre a színpadon. Hunyadi Lászlóval elfogult lehet a néző, hiszen könyvekből, operából ismeri.

— Befolyásolta-e valamilyen alakult kép a megformálásban?

— Néhány könnyebb vígjátékot leszámitva, ez volt az első jelentős szerepem a főiskola után. A darab körül fölparázolt viták nyomán nem pusztán feladatot, felelősséget is jelentett. Ahogyan teltek az évek, beérte a darab, idegrendszerünkbe épült, tavalyelőtt külföldre, Helsinkibe is elvittük, turnésiker volt. Szegeden szélesvásznú színpadra fogalmazzuk újra, az az érzésem, élőbbé, látványosabbá válik, a tér hozzáadásával előtérbe kerül a történelmi hangulata. Mivel az előadás elsődleges célja nem közvetlenül a kor adaptálása, inkább a ma szemléletprizmáján keresztül értelmezése, ez a tény önmagában is felelősséget tesz a történelmi alakok külsőségeiben élethű ábrázolását. Hunyadi Lászlóban a személyes drámát, a ma is érvényeset szeretném nyilvánvalóvá tenni, azt a fajta tragikus vétséget kibontani, mely azáltal tette szükségesszerűvé bukását, hogy egy bizonyos ponton nem tudott túlélni: a tisztá, lovagi becsület erkölcsfényében nem hitte el, kikezdhethet az ármány, a cselszövés.

— A tizenegy éves gyulai várjátékok kilenc nyarának volt állandó vendégművésze Szersén Gyula, több történelmi darabot játszott a Körös-parti városban. A Vörösmarty-mű szempontjából kiváltképp érdekes a tavalyi Darvas-bemutató: A törökverő cselekménye ugyanis közvetlen előzménye a Czillei és a Hunyadiaknak.

— Balázs pap figuráját, amit játszottam, Hunyadi János szellemi énjének nevezhetném, vele válik teljessé, nagy drámai hőssé a törökverő. Leegyszerűsítve: Hunyadi jelentette az erőt, míg a huszita testvér az új kor eszméjét. Ahogyan Hunyadi János és Balázs kettőseben a régi és az új dialektikus egysége ölt testet, kísértetiesen hasonló a kapcsolat Vörösmarty drámájában László és Mátyás, a két testvér között. A két darabban sok közös történelmi alak lép színpadra, Ga-

Új kávéfőzők bemutatkozása a vásáron

A Szegedi Ipari Vásáron évek óta nagy sikerrel szerepel az AUTOFEM Ipari Szövetkezet. Vezetői tegnap mutatták be Szegeden, a szempontjából jobb a kávé. Sajtótájs klubjában az újságíróknak a már közkezdelt Autopress kávéfőző család legújabb típusait. Ezek a korszerű termékek először mutatkoznak be a betéttel, amely a régebbi vásárlóközönségnek az ipari vásáron. A sajtótájékoztatót részt vett Vincze János, a városi pártbizottság munkatársa is.

A ma már 220 munkással dolgozó, évente 76 millió értékű gyártó budapesti ipari szövetkezet megbízott elnöke, Pruzsinszky István ismertette az új szabadalom alapján készült kávéfőzőcsaládot, a 2, a 4 és a 6 személyes elektromos, valamint gázrekszálval működő készülékeket. A főzők új, keverődobos szűrőrendszerében a gőz és a víz keveredésevel mintegy 50 százalékkal kevesebb őrölt kávéból az eddiginél is jobb aromájú feketekávé főzhető, s emellett — a KERMI mik-

robiológiai és toxicológiai laboratóriumának szakvéleménye szerint is — élet-tanilag, egészségügyi hatás mutatták be Szegeden, a szempontjából jobb a kávé. Az új típusú kávéfőzők 1975 első negyedében kerülnek a kereskedelembe, s család legújabb típusait. Ezek a korszerű termékek először mutatkoznak be a betéttel, amely a régebbi vásárlóközönségnek az ipari vásáron. A sajtótájékoztatót részt vett Vincze János, a városi pártbizottság munkatársa is.

Balla Béla, a szövetkezet fejlesztési vezetője a kávé élettani hatásával kapcsolatos kutatásait ismertette a sajtótájékoztatót. Azokat a tudományos eredményeket, amelyeknek figyelembevételével az új kávéfőzőket megterveztek. A TRANSELEKTRO Kúterkereskedelmi Vállalat munkatársa, Sebők Ernő elmondta, hogy az Autofem Ktsz termékeit 60 országba exportálják.

Az ipari vásáron kóstolóval egybekötött kávéfőző-bemutató is tartanak, s a pavilonban a ktsz szakemberei a cég régi kávéfőzőtüpusait díjtalanul javítják.

Magyar sikerek a matematikai diákolimpián

Az Erfurtban megrendezett XVI. nemzetközi matematikai diákolimpián Kollár János I., Kertész Gábor, Kiss Emil és Sparing László II., Csuka Gábor, Pröhle Péter és Simányi Nándor III. díjat nyert.

A nem hivatalos pontversenyben a magyar együttes 18 nemzet csapata között — a Szovjetunió és az Amerikai Egyesült Államok mögött — a III. helyen végzett. A magyar diákok tehát igen sikeresen szerepeltek. (MTI)